

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 4 päivänä heinäkuuta 2022

534/2022

Ruokaviraston päätös

rajoitusvyöhykkeen perustamisesta kalojen tarttuvan verta muodostavan kudoksen kuolion (IHN) vuoksi

ASIAN VIREILLETULO

Ahvenanmaan maakunnan Eckerön kunnassa sijaitsevan kalanviljelylaitoksen kaloissa on todettu Ruokaviraston laboratoriotutkimuksissa 21.6.2022 kalojen tarttuvan verta muodostavan kudoksen kuoliotauti (IHN).

Ahvenanmaan maakunnan hallitus on eläintaudin epäilyn perusteella 21.6.2022 antanut eläintautilain (76/2021) 25 §:n mukaisen päätöksen IHN-eläintaudin leviämisen estämiseksi.

KUULEMINEN

Tämä päätös on tehty ilman asianosaisten kirjallista kuulemista hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla, koska kuuleminen voisi vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen ja kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen voisi aiheuttaa huomattavaa riskiä eläintaudin leviämisestä.

PÄÄTÖS JA PERUSTELUT

Päätös

Tässä päätöksessä kaloilla tarkoitetaan myös sukusoluja.

Ruokavirasto perustaa eläintautilain (76/2021) 27 §:n nojalla rajoitusvyöhykkeen taudin esiintymispaikkojen ympärille.

Rajoitusvyöhykkeen raja sijaitsee kymmenen kilometrin etäisyydellä taudin esiintymispaikasta.

Rajoitusvyöhykkeen tarkka sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen oheen liitetystä kartasta (Liite 1).

Liitettä 2 sovelletaan luetteloituihin lajeihin 4.7.2022 saakka. Liite 2 kumotaan 5.7.2022, jolloin tulee voimaan liite 3, jota siitä päivästä alkaen sovelletaan luetteloituihin lajeihin.

Eläintaudin leviämisen estämiseksi Ruokavirasto päättää seuraavista toimenpiteistä:

RAJOITUSVYÖHYKETTÄ KOSKEVAT TOIMENPITEET

Rajoitusvyöhykkeellä noudatettavat siirtokiellot

Alla olevissa toimenpiteissä on huomioitava, että liitettä 2 noudatetaan 4.7.2022 saakka ja liitettä 3 alkaen 5.7.2022.

Kyseisen taudin osalta luetteloiuihin lajeihin (ks. liite 2 tai 3) kuuluvien kalojen siirtäminen perkaamattomana pois pitopaikoista on kielletty, paitsi samalla rajoitusvyöhykkeellä sijaitseviin perkaamoihin.

Kyseisen taudin osalta luetteloiuihin lajeihin kuuluvien kalojen siirtäminen vyöhykkeellä sijaitseviin pitopaikkoihin on kielletty.

Rehun ja välineiden siirtäminen pois rajoitusvyöhykkeellä sijaitsevista pitopaikoista on kielletty.

Vyöhykkeellä sijaitsevien pitopaikkojen vesiviljelyeläimistä saadut sivutuotteet on hävitettävä tavalla, josta ei aiheudu taudin leviämisen vaaraa. Taudin vaaraa ei katsota aiheutuvan sivutuotteista, jotka on esimerkiksi käsitelty hapolla siten, että aineksen pH on kauttaaltaan alle 4 tai kuumennettu kauttaaltaan 70 asteen lämpötilaan 60 minuutin ajaksi.

Sivutuotteiden käsittelyvaatimus ei koske sivutuotteiden siirtoja, jotka viranomaisen tekee taudin hävitystoimien yhteydessä.

Rajoitusvyöhykkeellä toteutettavat toimenpiteet tartunnan leviämisen estämiseksi

Vyöhykkeellä sijaitsevista vesiviljelyeläinten pitopaikoissa vastuussa olevien toimijoiden on seurattava vesiviljelyeläinten terveydentilaa ja kuolleisuutta ja eläintautilain 19 §:n mukaisesti ilmoitettava luetteloidun eläintaudin epäilystä eläinterveysviranomaiselle.

Tartunnan saaneissa pitopaikoissa ja muissa rajoitusvyöhykkeellä sijaitsevista pitopaikoissa olevat tartunnan saaneet kalat ja kalat, joihin kohdistuu tautiepäily, tulee pyrkiä eristämään muista luonnonvaraisista sekä viljeltyistä kaloista, jos se on teknisesti mahdollista.

Vesiviljelyeläinten pitopaikoissa käyvien henkilöiden on huolehdittava suojavaatteiden käytöstä sekä varusteidensa asianmukaisesta puhdistuksesta ja desinfektiosta.

Kuljetusvälineiden desinfiointi

Kaikki kuljetusvälineet, joita on käytetty rajoitusvyöhykkeellä sijaitsevista pitopaikoista peräisin olevien vesiviljelyeläinten taikka niistä saatujen sivutuotteiden kuljetukseen on pestävä ja desinfioitava lastin purkamisen jälkeen.

Rajoitusvyöhykkeellä noudatettavista kielloista ja toimenpiteistä poikkeaminen

Ahvenanmaan maakunnan hallitus voi yksittäistapauksessa myöntää vyöhykkeellä noudatettavista kielloista ja toimenpiteistä poikkeuksia eläintautilain 29 §:n mukaisesti.

Perustelut

Kalatauti kalojen tarttuvan verta muodostavan kudoksen kuolio (IHN) on luetteloitu komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2018/1629. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/1882 mukaan tauti kuuluu c-kategoriaan.

Ahvenanmaan maakunta on komission delegoidun asetuksen 2020/620 sekä b- ja c-luokan eläintautien vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (327/2021) 4 § 2 momentin mukaan ollut IHN-taudista vapaa sen alueen osalta, jolla nyt on todettu IHN-tartunta.

Komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 58 artiklan mukaan jos tapaus vahvistetaan, toimivaltaisen viranomaisen on perustettava sopivan kokoinen rajoitusvyöhyke. Delegoidun asetuksen 60 artiklassa on säännökset rajoitusvyöhykettä koskevista siirroista. Rajoitusvyöhykkeellä sijaitseviin pitopaikkoihin sovellettavat vähimmäisvaatimukset vahvistetaan liitteessä VI olevassa II osassa, 1 luvun 3 jakson 1 kohdan a alakohdassa IHN:n osalta.

Eläintautilain 27 § mukaan Ruokavirasto saa päätöksellään perustaa rajoitusvyöhykkeen b- tai c-luokan taudin esiintymispaikan ympärille sekä määrätä vyöhykkeellä noudatettavaksi eläintaudin leviämisen estämiseksi välttämättömiä eläinterveysnäkökohtien 65 artiklassa ja 32 artiklan nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettuja kieltoja, ehtoja, rajoit-

tuksia ja toimenpiteitä. Rajoitusvyöhykettä perustettaessa sekä vyöhykkeen rajoja määritettäessä on otettava huomioon eläinterveyssäännösten 64 artiklassa ja 32 artiklan nojalla annetuissa säännöksissä säädettyt seikat. Ruokavirasto päättää rajoitusvyöhykkeen lakkauttamisesta noudattaen, mitä a-luokan taudin vuoksi perustetun vyöhykkeen lakkauttamisesta säädetään eläinterveyssäännösten 68 artiklassa.

B- ja c-luokan eläntautien vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (327/2021) 44 § 1 momentin mukaan IHN- taudin toteamisen jälkeen Ruokaviraston on eläintautilain 27 §:ssä ja komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 58 artiklassa tarkoitettuna toimenpiteenä päätöksellään perustettava rajoitusvyöhyke. Ruokavirasto voi kuitenkin jättää rajoitusvyöhykkeen perustamatta komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 58 artiklan 3 kohdassa säädettyin edellytyksin. Rajoitusvyöhykkeen perustamiseen ja peruuttamiseen sovelletaan, mitä asiasta säädetään komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 liitteen VI II osan 1 luvun 3 jaksossa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (327/2021) 44:n § 2 momentin mukaan Ruokaviraston on määrättävä noudatettavaksi 1 momentissa tarkoitettulla rajoitusvyöhykkeellä komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 58 artiklan 2 kohdassa ja 60 artiklassa säädettyjä kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja toimenpiteitä. Ruokavirasto voi myös määrätä noudatettavaksi komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 58 artiklan 4 kohdassa säädettyjä kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja toimenpiteitä, jos se on välttämätöntä taudin leviämisen estämiseksi. Jos taudin esiintyminen vahvistetaan luonnonvaraisissa vesieläimissä, Ruokavirasto voi toteuttaa tai määrätä toteutettaviksi komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 58 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä.

Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/1882 liite on komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2022/925 muutettu 14.6.2022 siltä osin kuin on kyse vesieläinten luetteloiduista taudeista ja sellaisten lajien ja lajien ryhmien luettelosta, jotka aiheuttavat merkittävän riskin kyseisten luetteloitujen tautien leviämislle. Kun luettelo alttiista ja leviämiskykyisistä lajeista muuttuu, muuttuu myös Ruokaviraston päätöksen toimenpiteiden soveltuminen lajeihin ja näin ollen toimijoita koskevat säännöt. EU-asetuksen muutos tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on 15.6.2022 julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, eli 5.7.2022. Ruokaviraston päätöksen liite muutetaan vastaamaan muuttunutta EU-lainsäädäntöä.

Tässä päätöksessä mainittu rajoitusvyöhykkeen perustaminen ja vyöhykkeellä toteutettavaksi määrätty kiellot, ehdot, rajoitukset ja toimenpiteet ovat välttämättömiä todetun IHN- taudin torjumiseksi ja sen leviämisen estämiseksi.

Rajoitusvyöhykkeenrajoja määritettäessä Ruokavirasto on ottanut huomioon maantieteelliset, hallinnolliset, ekologiset ja epidemiologiset tekijät sekä valvontamahdollisuudet. Ruokavirasto on arvioinut, että vyöhykkeen jako suoja- ja valvontavyöhykkeeseen ei tässä tapauksessa ole tarpeen tai tarkoituksenmukaista muiden alueella sijaitsevien laitosten sijainti huomoiden.

TIEDOKSIANTO

Tämän päätöksen tiedoksiantoon ei sovelleta, mitä hallintolain (434/2003) 9 ja 10 luvussa säädetään hallintopäätöksen tiedoksiannosta. Tämä päätös tulee voimaan välittömästi sen antamisen jälkeen.

Päätös julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Valvontaviranomaisten on asianmukaisesti ja riittävällä tavalla tiedotettava päätöksestä alueen ja vyöhykkeen sijaintikunnissa. Päätöksestä tiedotetaan lisäksi erikseen niitä pitopaikoista vastuussa olevia toimijoita, jotka ovat valvontaviranomaisen tiedossa ja joita päätös koskee.

SOVELLETUT LAINKOHDAT

Eläintautilaki (76/2021) § 1, 3, 9, 27–29 ja 100 §

Maa- ja metsätalousministeriön asetus b- ja c-luokan eläintautien vastustamisesta (327/2021) 1, 4 ja 44 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 tarttuvista eläintaukeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveyssäännöstö") 32, 64–65, 68 artikla

Komission delegoitu asetus (EU) 2018/1629

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/1882

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/925 täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/1882 liitteen muuttamisesta

Komission delegoitu asetus (EU) 2020/689 58 ja 60 artikla sekä liitteen VI II osa

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Komission delegoitu asetus (EU) 2020/990

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 7–8 ja 10 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta valittamalla Ahvenanmaan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, ellei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Helsingissä 22.6.2022

Pääjohtaja Antti-Jussi Oikarinen

Osastonjohtaja Terhi Laaksonen

Lisätietoja päätöksestä antaa tarvittaessa ylitarkastaja Hanna Lounela puh. 050 406 0125 tai sähköpostitse (hanna.lounela@ruokavirasto.fi) tai lakimies Michael Nylund puh. 040 822 4826 tai sähköpostitse (michael.nylund@ruokavirasto.fi).

LIITTEET

- 1) Kartta rajoitusvyöhykkeestä
- 2) Luetteloidut lajit 4.7.2022 saakka
- 3) Luetteloidut lajit 5.7.2022 alkaen
- 4) Valitusosoitus

JAKELU

Maa- ja metsätalousministeriö

Ahvenanmaan maakunnan hallitus

Ahvenanmaan ympäristö- ja terveysterviranomainen (ÅMHM)

Aluehallintovirastot

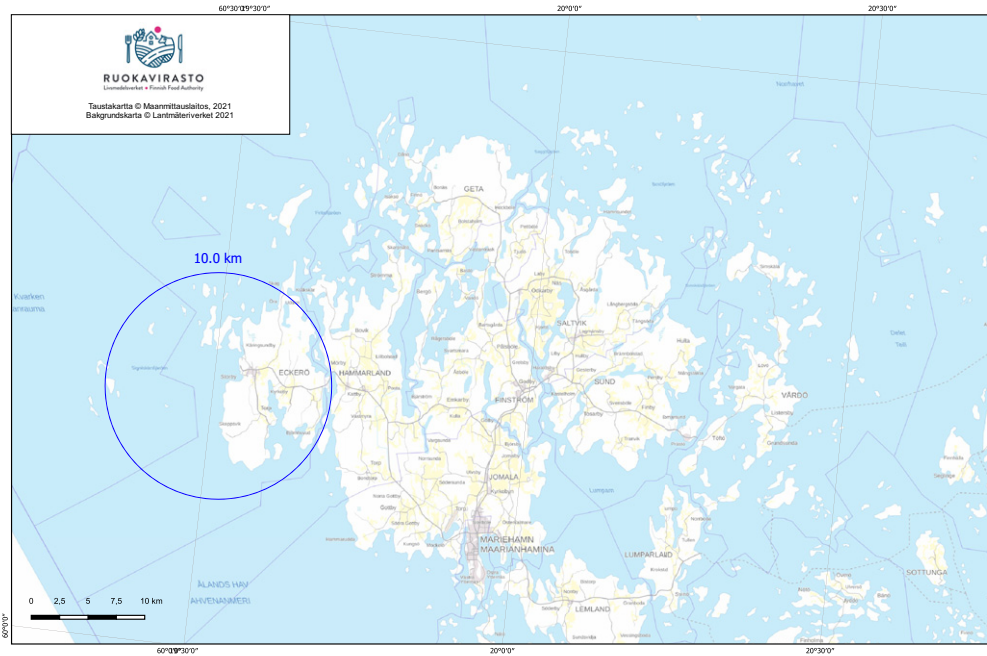
Eckerön kunta

Hammarlandin kunta

Rajoitusvyöhykkeellä sijaitsevat kalojen pitopaikat

Liite 1 Kartta rajoitusvyöhykkeestä

KARTTA RAJOITUSVYÖHYKKEESTÄ
KARTA ÖVER DEN RESTRIKTIONSZON

IHN-taudille alttiit lajit ja taudin levittäjälaajat

Luetteloidut lajit	
IHN-taudille alttiit lajit	IHN-taudin levittäjälaajat*
Koiralohi (<i>Oncorhynchus keta</i>), hopealohi (<i>Oncorhynchus kisutch</i>), kirsikkalohi (<i>Oncorhynchus masou</i>), kirjolohi (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), punalohi (<i>Oncorhynchus nerka</i>), Biwalohi (<i>Oncorhynchus rhodurus</i>), kuningaslohi (<i>Oncorhynchus tshawytscha</i>), merilohi (<i>Salmo salar</i>), harmaanieriä (<i>Salvelinus namaycush</i>), Salmo marmoratus -taimen (<i>Salmo marmoratus</i>), puronieriä (<i>Salvelinus fontinalis</i>), nieriä (<i>Salvelinus alpinus</i>) ja läikkäneriä (<i>Salvelinus leucomaenis</i>)	Kitasampi (<i>Huso huso</i>), venäjäsampi (<i>Acipenser gueldenstaedtii</i>), sterletti (<i>Acipenser ruthenus</i>), tähtisampi (<i>Acipenser stellatus</i>), sampi (<i>Acipenser sturio</i>), siperiansampi (<i>Acipenser Baerii</i>), marmoripaksuotsa (<i>Aristichthys nobilis</i>), kultakala (<i>Carassius auratus</i>), ruutana (<i>Carassius carassius</i>), karppi ja koikarppi (<i>Cyprinus carpio</i>), hopeapaksuotsa (<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>), turpa (<i>Leuciscus</i> spp.), särki (<i>Rutilus rutilus</i>), sorva (<i>Scardinius erythrophthalmus</i>), suutari (<i>Tinca tinca</i>), hammasankeriasmonni (<i>Clarias gariepinus</i>), piikkimonnit (<i>Ictalurus</i> spp.), mustapiikkimonni (<i>Ameiurus melas</i>), pilkkupiikkimonni (<i>Ictalurus punctatus</i>), Pangasius-suvun kissakalat (<i>Pangasius pangasius</i>), kuha (<i>Sander lucioperca</i>), monni (<i>Silurus glanis</i>), ruijanpallas (<i>Hippoglossus hippoglossus</i>), kampela (<i>Platichthys flesus</i>), turska (<i>Gadus morhua</i>), kolja (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>), jokirapu (<i>Astacus astacus</i>), täplärapu (<i>Pacifastacus leniusculus</i>), punarapu (<i>Procambarus clarkii</i>)

* IHN-taudin levittäjälajeihin kuuluvia vesieläimiä pidetään IHN-taudin tartunnanlevittäjinä, kun ne ovat peräisin a) vesiviljelypitopaikasta, jossa pidetään IHN-taudille alttiita lajeja; tai b) luonnonympäristöstä, jossa ne ovat saattaneet altistua alttiille lajeille.

Luetteloidut lajit	
IHN-taudille alttiit lajit	IHN-taudin levittäjälajit*
<i>Esox lucius, Onchorynchus clarkii, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus tshawytscha, Salmo marmoratus, Salvelinus namaycush, Salmo salar, Salmo trutta, Salvelinus alpinus, Salvelinus fontinalis</i>	<i>Acipenser Baerii, Acipenser gueldenstaedtii, Acipenser ruthenus, Acipenser stellatus, Acipenser sturio, Ameiurus melas, Aristichthys nobilis, Astacus astacus, Carassius auratus, Carassius carassius, Clarias gariepinus, Cyprinus carpio, Gadus morhua, Hippoglossus hippoglossus, Hypophthalmichthys molitrix, Huso huso, Ictalurus punctatus, Ictalurus spp., Leuciscus spp., Melanogrammus aeglefinus, Platichthys flesus, Pacifastacus leniusculus, Procambarus clarkii, Pangasius pangasius, Rutilus rutilus, Sander lucioperca, Scardinius erythrophthalmus, Silurus glanis, Tinca tinca</i>

* IHN-taudin levittäjälajeihin kuuluvia vesieläimiä pidetään IHN-taudin tartunnanlevittäjinä, kun ne ovat peräisin a) vesiviljelytopaikasta, jossa pidetään IHN-taudille alttiita lajeja; tai b) luonnonympäristöstä, jossa ne ovat saattaneet altistua alttiille lajeille.

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla **Ahvenanmaan hallintotuomioistuimeen**. Valitus on tehtävä kirjallisesti.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on luovutettu asianosaiselle tai tämän edustajalle tiedoksisaantipäivä ilmenee tiedoksiannosta laaditusta kirjallisesta todistuksesta.
- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Jos päätös on annettu tiedoksi muulle henkilölle kuin asianosaiselle tai tämän edustajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan asianosaisen saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Jos päätös on annettu asianosaisen suostumuksella tiedoksi sähköisenä viestinä sähköpostilla, katsotaan asianosaisen saaneen sen tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valituskirjelmän sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valituskirjelmän liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa **Ahvenanmaan hallintotuomioistuimelle**. Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiasta tai lähettäjä käyttäen. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen. Oikeuslaitoksen internetsivuilla on tarkemmat ohjeet asiakirjojen toimittamisesta sähköisesti: <http://www.oikeus.fi>.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään 260 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Muutoksenhakija on maksun suorittamisesta vapaa, jos hallinto-oikeus muuttaa alemman viranomaisen päätöstä muutoksenhakijan eduksi. (Tuomioistuinmaksulaki 1455/2015 ja oikeusministeriön asetus 1383/2018)

Yhteystiedot

Ahvenanmaan hallintotuomioistuin

Postiosoite:	PL 31, 22101 Maarianhamina
Käyntiosoite:	Torikatu 16 A
Puhelinvaihe:	029 56 50250
Telefax:	029 56 50252
Sähköposti:	aland.fd@om.fi
Virka-aika	klo 8.00–16.15